

ZPRÁVY Z IOF

Pierre D-Delmas získává cenu Frederika C. Barttera

Profesor Pierre D. Delmas, prezident IOF (International Osteoporosis Foundation), se stal nositelem ceny Frederika C. Barttera za rok 2004. Toto ocenění je každoročně udělováno v rámci ASBMR (American Society for Bone and Mineral Research) jako uznání za významný přínos v klinické práci v oblasti chorob kostního a minerálního metabolismu.

Cena byla předána na 26. Výročním setkání ASBMR, jež proběhlo letos 1.–5. října (Seattle, Washington, USA).

Cena byla pojmenována po Frederiku C. Bartterovi, proslulém vědci, který věnoval převážnou část svého profesionálního zájmu studiu vztahů mezi funkcí ledvin a různých endokrinních systémů a obohatil medicínské poznatky po mnoha stránkách. Dr. Bartter stál u popisu čtyř klinických syndromů: Kongenitální adrenální hyperplazie (1952); Syndrom nepřiměřené sekrece adiuretinu (Schwarz a Bartter, 1956); Bartterův syndrom (1960) a Syndrom fosfátové deplece (Lotz-Bartter, 1962).

Pierre D. Delmas je teprve druhým vědcem z Evropy, kterému byla tato cena udělena. Pracuje jako profesor medicíny a revmatologie na Universitě Claude Bernarda v Lyonu a je ředitelem Výzkumného oddělení patofyziologie osteoporózy v Nemocnici Eduarda Herriota v Lyonu. Profesor Delmas je jedním z předních odborníků v oblasti metabolických onemocnění skeletu, zejména osteoporózy. Je autorem nebo spoluautorem více než 400 vědeckých prací na mezinárodní úrovni a zástupcem šéfredaktora časopisů Osteoporosis International a Bone. Jako prezident IOF se profesor Delmas aktivně podílí na vývoji mezinárodních vzdělávacích programů v oblasti osteoporózy.

Nové poznatky by měly přimět vlády zemí EU, aby se zabývaly dosud nedostatečnou dostupností denzitometrického vyšetření

Zpráva odborné skupiny při Evropském parlamentu (European Parliament Osteoporosis Interest Group) říká, že „leckterých cílů bylo dosaženo, ale přesto zbývá ještě mnohé učinit“. Skupina vyzývá politiky zemí EU k aktivitám, směřujícím k zajištění prevence, diagnostiky a léčby osteoporózy na odpovídající úrovni.

Evropský parlament, Brusel, 10. listopadu 2004

Ve zprávě se píše, že počet a dostupnost celotělových denzitometrických přístrojů k účelné diagnostice a terapii osteoporózy je v evropských zemích zatím nedostačující.

Dvouenergieová rtg absorpciometrie (DXA) je v současné době považována za nejspolehlivější metodu k určení hustoty kostního minerálu, hlavního faktoru rizika zlomenin.

Autory pojednání „Potřeba DXA k péči o nemocné osteoporózou v Evropě“ jsou John Kanis (člen rady IOF) a Olof Johnell (místopředseda Výboru vědeckých poradců při IOF). Práce bude publikována v renomovaném časopise Osteoporosis International.

Autoři obracejí pozornost čtenáře na nedostatek DXA přístrojů v Evropě. S ohledem na údaje o počtu fraktur ve většině evropských státech lze říci, že přes účinný screening je v mnoha zemích dostupnost DXA nedostačující. Nedoje-li nyní k rozhodným změnám na národních i evropské úrovni, lze očekávat dramatický nárůst nákladů na osteoporózu. European Parliament Osteoporosis Interest Group zprávu projednal na svém zasedání. Vyzývá všechny členské státy EU k podniknutí konkrétních kroků k tomu, aby občané, jimž osteoporóza bezprostředně hrozí, měli možnost jejího včasného zachytu. Mělo by se jim dostat informací o správném životním stylu a podle potřeby i léčby, jak bylo uvedeno již v Dovo-

ručeních Evropské Komise v r. 1998. K podpoře těchto cílů vyzvaly dvě členky Evropského parlamentu – Mary Honeyball a Angelika Niebler – jménem celé skupiny ke vzniku Ujednání o osteoporóze, jež by zajistilo prioritu řešení problematiky osteoporózy na národní úrovni. Zasedání bylo přítomno přes 70 účastníků, včetně členů Evropského parlamentu, vyšších státních úředníků, odborných poradců ve zdravotnictví jednotlivých států a zástupců nevládních organizací z více než dvaceti členských zemí EU.

Během setkání zdůraznila profesorka Juliet Compston, členka rady IOF a předsedkyně EU Osteoporosis Consultation Panel, úspěchy, jichž již bylo dosaženo v některých státech:

Finsko – vláda podporuje program ke zlepšení diagnostiky a léčby osteoporózy,

Francie – v nové legislativě, týkající se zdravotnictví, se řešení problematiky osteoporózy stalo prioritou,

Řecko – nová kampaň mezi veřejností je podporována ministrem zdravotnictví,

Irsko – vláda poskytl financování Irish Osteoporosis Society,

Itálie – doporučení senátu o péči o nemocné osteoporózou se stala součástí práce oblastních zdravotních úřadů,

Portugalsko – ministerstvo schválilo strategický plán pro revmatická onemocnění, včetně osteoporózy,

Španělsko – rozšíření a podpora European Osteoporosis Action Plan mezi politiky, senát bude hostitelem schůze Parlament on Osteoporosis 25. listopadu 2004.

Profesorka J. Compston vyzdvihla tyto iniciativy, ale znovu opakovala myšlenku Osteoporosis Interest Group, když řekla, že „víme tyto úspěchy, ale ještě mnohem více práce nás čeká“. Pro nedostatek zdrojů se v řadě zemí stále nedaří zachyt osob v riziku onemocnění. Existující screeningové programy jsou v některých státech také nedostupné pro lidi s nízkými příjmy, jako je tomu ve Francii a Belgii, kde vyšetření není hrazeno.

Spolupředsedkyně Interest Group, členka Evropského parlamentu Mary Honeyball, zdůraznila, že zařazení osteoporózy mezi zdravotní priority vlád může v budoucnu ušetřit značné náklady. Její kolegyně, Angelika Niebler, dodala, že je čas, aby se této chorobě, která způsobuje závažná postižení, dostalo pozornosti na politické úrovni. Zaslouhuje ji zejména proto, že existují finančně výhodné preventivní postupy. Obě uzavřely, že je nezbytné pokračovat v tomto úsilí a že parlamentní Osteoporosis Interest Group tak učiní. Naléhaly na členské státy EU, aby souhlasily se závěry setkání podpořit akce proti osteoporóze, které by pomohly ke včasné diagnóze, informování veřejnosti o správném životním stylu a terapii nemocných.

Další informace lze získat na adresách:

Mary Anderson, EU policy
Co-coordinator and IOF Board Member
e-mail: manderson@osteofound.org.
web: www.osteofound.org

Gráinne Crowley
Weber Shandwick, Brussels, Belgium
Tel.: +32 2 282 1625
e-mail: gcrowley@webershandwick.com

překlad M. Bayer